

ת"פ 17443/05/16 - מדינת ישראל נגד אריה לייב זייבלד

בתי משפט

ת"פ 17443-05-16
16 מרץ 2017

בית המשפט המחוזי ירושלים
לפני כב' השופטת רבקה פרידמן-פלדמן
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשם

אריה לייב זייבלד

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של סיכון דרכים, לפי סעיף 344 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**"), ובעבירת התפרעות, לפי סעיף 152 לחוק.

2. בהתאם לאמור בכתב האישום המתוקן, ביום 5.5.16 התקיימו מספר הפגנות באזור צומת בר אילן ושכונת הבוכרים בירושלים, על רקע מעצרו של סרבן גיוס חרדי.

במועד המתואר לעיל, סמוך לשעה 17:30, בצומת הרחובות רבנו גרשום ויחזקאל בירושלים (להלן: "**הצומת**"), השתתף הנאשם בהתפרעות יחד עם כעשרה נוספים שזהותם אינה ידועה במדויק למאשימה (להלן: "**האחרים**"). במהלך ההתפרעות משך הנאשם פח אשפה גדול למרכז הצומת, כאשר האחרים מסייעים לנאשם לדחוף את הפח, כך שפח האשפה חסם את נתיב הנסיעה של המכוניות הנוסעות במורד הכביש. המכוניות נאלצו לבלום כתוצאה מחסימת הכביש.

3. בהסדר הטיעון שנחתם בין הצדדים, הוסכם כי המאשימה תעתור להרשעת הנאשם ולעונש של שישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, ואילו הנאשם חופשי בטיעונו, גם בעניין ההרשעה (פרוטוקול מיום 6.10.2016).

תסקיר שירות המבחן:

4. שירות המבחן הגיש, ביום 23.1.17, תסקיר לגבי הנאשם.

על פי האמור בתסקיר, הנאשם בן 20, רווק, בן למשפחה המנהלת אורח חיים חרדי. במשפחה שישה ילדים, הנאשם הינו השמיני בסדר הלידה. האב, אברך, תואר כאדם בולט בלמידה ומעורב בחיי בנו. האם, עובדת כמטפלת לגיל הרך, תוארה כמסורה למשפחתה. הקשר של הנאשם עם אמו מבוסס על יראה וכבוד.

תואר עברו של הנאשם, נאמר כי השלים 12 שנות לימוד במסגרות חרדיות, וכיום לומד בישיבת "פוניבז" בבני ברק. גיוסו של הנאשם לצבא הושהה בשל לימודיו בישיבה.

לנאשם אין עבר פלילי.

ביחס לעבירה דנן, נאמר כי הנאשם קיבל אחריות מלאה למעשיו, הביע חרטה כנה וצער על התנהגותו. הנאשם מסר כי העבירה התרחשה בזמן חופשה מהישיבה, כאשר היה סקרן מכרזה שהופצה בנוגע להפגנה, ולראשונה בחייו השתתף בהפגנה. הנאשם תיאר כי האירוע עורר בו הצפה רגשית והיסחפות, בגינה ביצע את העבירה.

קצינת המבחן התרשמה כי מעשיו של הנאשם נבעו מתוך היסחפות ורצון להרשים, ולא בשל דפוסים אנטי חברתיים או אלימים. לדבריה, הנאשם התפתח במסגרת משפחתית המחזיקה בערכים פרו-חברתיים, וחווה קשרים מיטיבים עם הדמויות המשמעותיות בעולמו. התפתחותו תקינה, והוא מסוגל לווסת דחפים ורגשות. כל אלה מהווים גורמי סיכוי לשיקומו. מאידך, התרשמה קצינת המבחן כי הנאשם מחפש את דרכו בקבוצת השווים ונוטה לעיתים להתנהג באופן מרצה.

ביחס למעצר, נאמר כי הנאשם שהה במעצר כחמישה ימים, וחווה זאת בצורה מטלטלת ומזעזעת.

לסיכום, ובשקלול גורמי הסיכון והסיכוי, העריכה קצינת המבחן כי קיים סיכון נמוך להישנות התנהגות דומה בעתיד. בנוסף, נוכח גילו הצעיר של הנאשם וכדי למנוע פגיעה אפשרית באפשרויות התעסוקה שלו בעתיד, המליצה על ביטול הרשעתו, לצד הטלת ענישה מוחשית במסגרת צו שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב, והטלת התחייבות כספית.

ראיות לעונש:

5. מטעמו של הנאשם העידו מספר עדי אופי:

(א) הרב משה אלישיב - סבו של הנאשם. מסר כי הוא נכדו של ר' אריה לוי, ובנו של הרב אלישיב, שניהם אנשים מוכרים, אהובים, ורחוקים ממחלוקות.

העיד כי הנאשם הוא בחור בעל דרך ארץ ומידות טובות, צנוע, למדן ושקדן, וכיום לומד לדיינות. העבירה חריגה לחייו. הנאשם לומד ורחוק מ"לעשות בלאגנים". גם משפחתו של הנאשם רחוקה מדברים כאלה, ומתנגדת להם. מבקש להתחשב בנאשם.

(ב) זײבלד מרדכי - אחיו של הנאשם. בן 30, נשוי ואב לחמישה ילדים, עוסק בלימוד תורה.

כאחיו הגדול של הנאשם, העיד על הרגישות הגדולה לזולת שיש לנאשם. הדגיש כי העבירה אינה מאפיינת את הנאשם, והוא מאמין שהנאשם נגרר לסיטואציה.

(ג) אלכסנדר ארנטרני - מדריך של הנאשם בישיבה, והמשפיע הרוחני שלו.

מכיר את הנאשם בין שנה וחצי לשנתיים, לומד איתו בכולל ומשמש כמדריך שלו. לדבריו, הנאשם בחור מיוחד

מאד, עדין נפש בעל כשרונות ורצון ללמוד. הוא למד עם הנאשם וראה אצלו שיפור בכל המובנים. לדברי העד, הוא הופתע מאד כאשר שמע על המקרה בגינו עומד הנאשם לדין, הדבר לא מתאים לנאשם, שהוא בחור עדין ואינו יכול ליזום דברים כאלה. זו הייתה מעידה חד פעמית. הסביר כי הרשעה עלולה לשנות את מסלול התקדמותו הרוחנית של הנאשם, שכיום נמצא במקום בו הוא יכול להיות רב גדול מאד. לנאשם נגרם נזק עצום מהסיפור, בכל הנוגע לשיבה. ביקש להתחשב בנאשם.

טיעונים לעונש:

6. ב"כ המאשימה ציינה בטיעוניה לעונש, כי הנאשם נעדר עבר פלילי. את העבירה דן ביצע הנאשם עת היה בן 20.5, במסגרת הפגנות חרדים שנערכו בשל מעצר של סרבן גיוס. במהלך ההתפרעות, משך הנאשם פח גדול למרכז הצומת, אשר חסם את נתיב הנסיעה, ואילץ את המכוניות הנוסעות במורד הכביש לבלום.

לדברי ב"כ המאשימה, הערכים החברתיים שנפגעו, הם השמירה על שלומם וביטחונם של משתמשי הדרך, הסדר הציבורי שהופר בצורה בוטה ושלטון החוק. בנוסף, ההתפרעות נעברה על רקע אידיאולוגי. עוד נטען כי הנאשם יצר פוטנציאל נזק משמעותי, שיכול היה להביא לפגיעה חמורה למשתמשי הדרך. אשר לטענה כי הנאשם נגרר, ציינה כי זהו בדיוק אופי העבירה - אחד מצטרף והשני נגרר וכך השלישי והרביעי וכו'.

ביחס למדיניות הענישה הנוהגת, טענה כי בית המשפט העליון עמד על כך שישנה חומרה בעבירות המבוצעות על רקע אידיאולוגי, וכי נוכח הסכנה שהמעשים יחזרו על עצמם, נדרשת הרתעת הרבים. במקרה זה, ידוע כי ברחובות ירושלים ישנן התפרעויות אלימות על רקע מאסר של סרבני גיוס. הגישה פסיקה.

לאור אלה, סבורה המאשימה כי מתחם העונש ההולם, נע בין מאסר קצר בעבודות שירות, ועד 18 חודשי מאסר בפועל.

ביחס לתסקיר שירות המבחן, טענה כי אמנם מדובר בתסקיר חיובי, אך ההמלצה על ביטול הרשעה, מקלה מידי, נוכח חומרת העבירות והמסר שעל בית המשפט להעביר, מה גם שהמקרה אינו עונה על התנאים שנקבעו ב"הלכת כתב" (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 - להלן "הלכת כתב"). העובדה שהנאשם נורמטיבי ונמצא בתחילת דרכו, איננה מביאה לווייתור על ההרשעה.

ציינה כי הנאשם הודה וחסך מזמנו של בית המשפט.

לסיכום טענה ב"כ המאשימה, כי יש למקם את עונשו של הנאשם, ברף התחתון של המתחם.

7. ב"כ הנאשם הפנה, בפתח טיעוניה לעונש, לאירועי "המחאה החברתית", כאשר בקיץ 2011, קבוצה של צעירים חסמה צירים וניפצה חלונות של חנויות ובנקים. כתב האישום שהוגש נגד מנהיגת המחאה, דפני ליף, בוטל בהוראות היועץ המשפטי לממשלה, שסבר כי מדובר בחופש הביטוי. לגבי כתבי האישום המועטים שהוגשו, נגד צעירים שהיו שותפים למחאה, ציינה בתי המשפט את סלידתם מעצם הגשת כתבי האישום, והגדיל, לדבריו, לעשות שופט מבית משפט בתל אביב, אשר ייחד בגזר הדין פרק שדיבר על "היד הקלה מידי" בהגשת כתבי אישום בעניין הפגנות ותהלוכות.

במקרה זה, לטענת ב"כ הנאשם, התחושה היא שהתיק לא היה צריך להתנהל. כתב האישום תוקן בצורה דרסטית, כך שהעבירה שונתה מעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, שהעונש בצידה עלול להגיע עד 20 שנות מאסר, לעבירה של סיכון דרכים, שהעונש בצידה עד 3 שנות מאסר. בנוסף, מיוחסת לנאשם עבירת התפרעות, שבנוגע אליה כתב כב' השופט זילברטל בשבתו כבית משפט שלום, כי מדובר בעבירה שאינה מהחמורות.

בנוגע לעבירה עצמה, ציין ב"כ הנאשם כי לא התקיים כל תכנון, ואף לא נגרם כל נזק.

עוד טען כי הנאשם בחור צעיר; מגיע ממשפחה ברוכת ילדים; לומד תורה באחת משיבות הדגל של העולם החרדי, שהמסלול הטבעי שלה הוא לימודי דיינות; הנאשם נעדר עבר פלילי; הנאשם הודה ולקח אחריות למעשיו, והביע חרטה שלמה וצער על התנהגותו; מדובר באירוע חד פעמי. עוד ציין כי תסקיר שירות המבחן חיובי.

בנוגע ל"הלכת כתב", טען ב"כ הנאשם כי תנאיה מתקיימים במקרה זה: מדובר בעבירה שאינה חמורה במיוחד; הסבירות שהנאשם יעבור עבירה נוספת, נמוכה מאוד; והרשעת הנאשם תפגע בעתידו, כך שלא יוכל להמשיך במסלול דיינות ולהתפרנס. במקרה זה, יפגע גם מעמדו של הנאשם בשידוכים.

ב"כ הנאשם הדגיש כי גם בעבירה חמורה יותר, של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, ישנה מדיניות ענישה שאינה כוללת מאסר בעבודות שירות.

ביחס לפסקי הדין שהוגשו מטעם המאשימה, ציין כי מדובר בעבירות שונות וחמורות יותר.

לדברי ב"כ הנאשם, הנאשם, שישב חמישה ימים במעצר וחודשים ארוכים במעצר בית, עבר תקופה קשה, וגם משפחתו נפגעה בשל השמועות "הרצות" בצבור החרדי.

לאור אלה ביקש לבטל את הרשעתו של הנאשם.

8. הנאשם נשא דברים.

מסר שכל פעם שהוא חושב על כך שחסם כביש, הדבר מעיק עליו מאד, והוא חושב מה קרה לאלה שנתקעו בגללו. אף פעם לא הלך להפגנות, העבירה הייתה מקרית מאד. רוצה לשים את המקרה מאחוריו ולהמשיך הלאה, מתכוון להיות דיין, כפי שסבא רבא שלו היה. וכשיהיה רב יצא נגד מעשים כאלה, לא יישב בשקט.

שאלת אי ההרשעה:

9. כלל הוא, כי מי שהובא לדין ונמצא אשם - יורשע בעבירות שיוחסו לו.

ב"הלכת כתב", קבע בית המשפט העליון כי הימנעות מהרשעה תתקיים רק במקרים יוצאי דופן, ובהצטברותם של שני תנאים: (1) ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם; (2) סוג העבירה מאפשר לוותר על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים.

כן נקבע, כי אל מול נסיבותיו האישיות של הנאשם, על בית המשפט להביא בחשבון גם שיקולים של אינטרס הציבור, לרבות הרתעה ואכיפה שוויונית (ע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(3) 685).

וכן: "לא ניתן לקבוע דפוסים נוקשים ומוגדרים מראש אימתי ישתמש בית-המשפט בסמכותו להטיל מבחן ללא הרשעה. כל שהמחוקק יכול היה לקבוע לעניין זה הוא מניינם של הנתונים העיקריים, אשר אותם רשאי בית-המשפט להביא בחשבון, והם נסיבות העניין, ובכללם אופיו של הנאשם, עברו, גילו, תנאי ביתו, בריאותו הגופנית ומצבו השכלי, טיב העבירה שעבר וכל נסיבה מקילה אחרת" (ר"ע 432/85 רומנו נ' מדינת ישראל (21.8.1985)).

10. ומן הכלל אל הפרט -

עדי האופי שהעידו מטעם הנאשם, הציגו תמונה של בחור נורמטיבי, ירא שמיים, עדין ובעל רגישות לזולת, שהעבירה שביצע זרה לאורח חייו.

גם תסקיר שירות המבחן הציג תמונה דומה, וצויין בו, שביצוע העבירה אינו מאפיין את קווי אישיותו של הנאשם, כי העבירה נעברה מתוך היסחפות ורצון להרשים, וכי קיים סיכון נמוך להישנות התנהגות דומה בעתיד.

הנאשם עצמו הודה במעשיו והביע חרטה עליהם.

אכן, מדובר בבחור צעיר ונורמטיבי, ללא עבר פלילי, בעל אורח חיים תקין ממשפחה חיובית ותומכת, המבקש "להמשיך הלאה" בחייו. ואולם, לא הובאה ראיה לכך שהרשעתו של הנאשם עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו ובעתידו. המדריך של הנאשם בישיבה, מר ארנטרוי, העיד כי הרשעת הנאשם עלולה לפגוע במסלול התקדמותו הרוחנית, ובא כוחו טען כי ההרשעה עלולה לפגוע בשידוכים שלו. מבלי להקל ראש בדברים הללו, לא שוכנעתי כי אלה ייפגעו מהרשעתו של הנאשם, או כי יש בהם כי להצדיק הימנעות מהרשעתו. אשר ללימודי דיניות - בכל הנוגע ללימודי דיניות בישיבה, כמו כל לימוד אחר בישיבה, אין להרשעה השלכות על כך. אשר לשאיפה להתמנות ביום מן הימים כדיין - מן הסתם הדבר לא צפוי לקרות בשנים הקרובות, וממילא לא הוכח כי בבוא היום תהייה להרשעה הנוכחית משמעות מבחינת מינוי אפשרי.

זאת ועוד, אמנם העבירה בה הורשע הנאשם אינה מהחמורות שבספר החוקים, אך מאחר שמניע אידיאולוגי עומד מאחורי המעשים, יש בכך נסיבה לחומרה, ואינטרס הציבור מצדיק הרשעה במקרים שכאלה.

יפים לעניין זה דברי בית המשפט העליון בע"פ 10709/06 פלוני נ' מדינת ישראל (29.3.2007): "**אוסף, כי מעבר לחומרת עצם המעשים, הרי שהמניע האידיאולוגי שמאחוריהם, כפי שעמד על כך בית המשפט קמא, מעצים את התחושה כי יש צורך בהרתעה, בכלל זה הרתעת בני נוער, מפני ביצוע מעשים חמורים המסכנים חיי אדם לשם הגשמת השקפותיהם הפוליטיות**".

11. ולעניין פסקי הדין אליהם הפנה ב"כ הנאשם -

עיון בהם מעלה כי הנסיבות אינן דומות לאלו שלפנינו, למשל:

ת"פ 36771-11-15 - בו נדון עניינם של שלושה נאשמים שרק חצו את גיל הבגרות, צעירים אשר תורמים לקהילה ולמדינה, ששניים מהם הביאו ראיות בדבר ההשפעה שעלולה להיות להרשעתם בעתיד.

ת"פ 2124/05 - בית המשפט קבע כי הרשעה תפגע קשות בסיכויי שיקומו של הנאשם.

ת"פ 2827/09 - בית המשפט קבע כי קיים חשש "שאינו תיאורטי" שהרשעת הנאשם תפגע בו למעלה מהדרוש.

ואילו בעניינינו מדובר בנאשם בגיר, שלא הובאה לגביו ראיה ממשית לכך שהרשעה עלולה לפגוע בעתידו.

וראה בהקשר זה דברי כב' השופט חשין בע"פ 10709/06 דלעיל: **"בטרם סיום ראיתי להתייחס לטענת המערער, כי יש בהרשעה ובעונש שנגזר עליו כדי להוות מכשול בפני עתידו, בכלל, ובפני גיוסו לצה"ל, בפרט, וכי עלולים הם לסכל את גיוסו ליחידה קרבית. השיקול של המשך חיים תקינים ופיתוח הפוטנציאל האישי הינו רלוונטי, כמובן, והוא בא בגדרי יתר השיקולים הקשורים בשיקומו של העבריין הקטין. ואולם, אין הוא חזות הכל, מה עוד שהרשעת המערער וביצוע עונש של מאסר בעבודות שירות, אין בהם בהכרח כדי לסכל את אפשרות גיוסו לצה"ל"**.

אשר לת"פ 8087-10-15 מדינת ישראל נ' פלוני (4.8.2016), בעניינו של קטין שהסתיים ללא הרשעה - מדובר בנסיבות שונות ובקטין, ועניינו אינו דומה לזה של הנאשם.

12. אשר על כן ולאור המפורט לעיל, אני דוחה את בקשת ב"כ הנאשם לביטול ההרשעה, ומותירה את הרשעת הנאשם על כנה.

מתחם העונש ההולם:

13. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה: **"קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו"** (סעיף 40ב). עקרון ההלימה משמעו מתן דגש לעקרון הגמול על מעשה העבירה, כאשר הנסיבות האישיות מהוות שיקול רק לאחר מכן, בקביעת העונש בתוך מתחם הענישה.

קביעת מתחם הענישה נעשית בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ג).

14. בראש ובראשונה יש להתייחס לעונש שקבע המחוקק לצד העבירות -

בעבירה של סיכון דרכים נקבע עונש של שלוש שנות מאסר; ובעבירת התפרעות נקבע עונש של שנתיים מאסר.

15. לצד הענישה שקבע המחוקק, יש להתחשב כאמור במדיניות הענישה הנהוגת.

ב"כ המאשימה הציגה שורה של פסקי דין, ובין היתר:

ת"פ 29338-08-14 מדינת ישראל נ' דדון (9.7.2015): הנאשם, בן 26, נשוי ואב לילדים, השתתף בהפגנה של כ-200 חרדים במחאה על מעצרו של אדם חרדי שסירב להתגייס, ובמהלכה דחף, יחד עם אחר קטין, פח אשפה בוער, אשר התדרדר לרחוב בר אילן במהירות גבוהה, עד שפגע באוטובוס שנסע במקום. הנאשם הודה והורשע בביצוע עבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה. ללא עבר פלילי, תסקיר שירות המבחן היה חיובי ברובו. בית המשפט התייחס לכך שהמעשה נעשה ללא תכנון, אך גם לכך שהנאשם היה הדומיננטי במעשה. כן התייחס לנזק הגדול שהיה עלול להיגרם מביצוע העבירה, כמו גם לנזק שנגרם. לאור אלה נגזר על הנאשם עונש של 7 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון (בע"פ 5212/15) העמיד את העונש על שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

ת"פ 185/03 מדינת ישראל נ' מתתיהו (15.12.2004): הנאשם לקח חלק בהתפרעות אשר התקיימה בכביש בר אילן בירושלים, בה השתתפו מאות חרדים, ובמסגרתה דחף הנאשם פח לעבר כלי רכב אשר נסע בכביש, ופגע בגלגליו. לאחר מכן יידה הנאשם אבנים לעבר כלי רכב שנסעו בכביש, ובהמשך דחף שוב פח לעבר כלי רכב שנסע בכביש. משנעצר הנאשם על ידי שוטרים, נאבק עימם, בעט בהם ובדלת ניידת המשטרה, וטרק אותה בפניו של אחד השוטרים. הנאשם הורשע בעבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, התפרעות, והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. הנאשם בן 22, מקיים "אורח חיים מוזר ותלוש מזה של הזרם המרכזי של קהילתו", ללא עבר פלילי. הביע צער. על הנאשם נגזרו שישה חודשי מאסר, מתוכם חודשיים לריצוי בפועל והיתר על תנאי.

ב"כ הנאשם הפנה לפסקי דין שיש בהם ענישה מקלה, כדוגמא:

ת"פ 23869-04-14 מדינת ישראל נ' כהן (27.4.2015): הנאשם, בן 20, השתתף בהפגנה נגד גיוס בחורי ישיבות לצבא, במהלכה זרק מזרון לפח אשפה במטרה להצית את המזרון, ויחד עם שניים אחרים דחף את הפח לעבר צומת הרחובות בר אילן וצפניה בירושלים, והפח חסם את התנועה. מיד לאחר מכן הדליק הנאשם גפרור וזרק אותו לתוך הפח במטרה להצית את המזרון. הנאשם הודה והורשע בעבירות של התפרעות, הצתה, ומעשה פזיזות ורשלנות. הנאשם בחור חרדי, לומד ומתגורר בישיבה. לנאשם בעיות רפואיות, ועברו המשפחתי מורכב. לנאשם אין עבר פלילי, הוא נטל אחריות מלאה למעשיו. בית המשפט התייחס לכך שלא קדם כל תכנון לביצוע העבירה ולכך שלא נגרם כל נזק, אך גם לכך שחלקו של הנאשם במעשה היה דומיננטי. כן קבע בית המשפט כי אינו רואה מקום להפעיל לחומרה את השיקולים של הגנה על שלום הציבור, ולא שיקולי הרתעה. על הנאשם נגזר עונש של 180 שעות של שירות לתועלת הציבור, וכן מאסר על תנאי.

ת"פ 3036/09 מדינת ישראל נ' ספרלינג ואח' (12.5.2011): הנאשמים הודו והורשעו בעבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, התפרעות (נאשם 1) וחסמה או הפרעה בדרך ציבורית (נאשם 2). שני הנאשמים ללא עבר פלילי, לקחו אחריות והביעו חרטה. העבירות נעברו על רקע אידיאולוגי. בית המשפט קיבל את הסדר הטיעון, ביטל את הרשעות הנאשמים וגזר עליהם 180 שעות של שירות לתועלת הציבור.

ת"פ 36771-11-15 מדינת ישראל נ' פנש ואח' (14.6.2016): שלושת הנאשמים מחו כנגד צו הריסה שהוצא נגד בית כנסת בגבעת זאב, ולכן הגיעו לכביש מהיר במטרה לחסום אותו, כשהם מביאים איתם צמיגים, מצתים, חומר הדלקה ושלטים. הנאשמים הבעירו את הצמיגים כך שחסמו נתיב נסיעה אחד, וחסמו בגופם את נתיב התחבורה השני. מעשים אלו אילצו מספר כלי רכב לבלום ויצרו פקק תנועה. הנאשמים, בגירים צעירים, ללא עבר פלילי. תסקירי שירות המבחן

היו חיוביים. בית המשפט קבע כי העבירה בה הורשעו הנאשמים, סיכון דרכים, פחותה בחומרתה. לאור אלה ביטל בית המשפט את הרשעת הנאשמים, והטיל עליהם 240 שעות של שירות לתועלת הציבור.

ת"פ 2827/09 מדינת ישראל נ' ברנס (5.9.2010): במסגרת פעולות מחאה כנגד פתיחת חניון קרתא בימי שבת, השתתף הנאשם בהתקהלות אסורה במסגרתה הצית פח אשפה עירוני. הנאשם בן 23, רווק, לומד בישיבה, עברו נורמטיבי. תסקיר שירות המבחן היה חיובי ומסר שהעבירות אינן מאפיינות את אישיותו של הנאשם, אשר פעל תוך היסחפות בלהט הרגע. בנוסף, עיריית ירושלים הגישה תביעה אזרחית כנגד הנאשם בגין הנזק שנגרם לפח האשפה, ובמסגרת התביעה הגיעו הצדדים לפשרה בה שילם הנאשם לעירייה פיצוי בסך 1,300 ₪. בית המשפט קבע כי החשש לנזק שייגרם לנאשם עם הרשעתו, אינו תיאורטי, וכי המחיר ששילם הנאשם עד כה בגין מעשיו, מהווה תגובה ראויה. הרשעתו של הנאשם בוטלה, ונגזרו עליו 120 שעות של שירות לתועלת הציבור.

16. לעניין הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות -

מדובר על שמירה על הסדר הציבורי ועל ביטחון הציבור.

17. אשר לנסיבות ביצוע העבירות -

מחד גיסא, מדובר באירוע שהרקע שלו אידיאולוגי, ובמסגרת התקהלות של מספר משתתפים. מאידך גיסא, אין מדובר באירוע מתוכנן, ולא נגרם כל נזק, לאדם או לרכוש, מביצוע המעשה.

18. עיון בפסיקה, מעלה כי מעטים המקרים בהם הוגשו כתבי אישום בגין עבירה של סיכון דרכים לפי סעיף 344 לחוק בלבד. במקרים הקרובים לענייננו, נגזרו עונשים קלים ולעיתים הסתיימו ההליכים לא הרשעה.

פסקי הדין אותם הגישה המאשימה, הנוקטים בענישה מחמירה יותר, אינם מתאימים לענייננו, שכן הם מתייחסים לעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, עבירה שלצידה עונש מאסר של 20 שנה, לעומת העבירות בהן הורשע הנאשם, שלצידן עונשי מאסר של שלוש שנים ושנתיים.

19. לאור האמור לעיל, בהתחשב במהות העבירות ונסיבות ביצוען, בהתחשב בעונש שקבע המחוקק לצידן, בערכים שנפגעו ובמדיניות הענישה הנוהגת, אני קובעת את מתחם העונש ההולם בין מאסר על תנאי לצד שירות לתועלת הציבור, לבין מאסר בפועל למשך תשעה חודשים.

20. אשר לקביעת העונש בתוך המתחם -

לזכותו של הנאשם יש להתחשב בהודאתו, בחרטה שהביע, בעברו הנקי, בקווי אישיותו עליהם העידו עדי ההגנה, ובתסקיר החיובי, המעיד על סיכון נמוך להישנות התנהגות דומה בעתיד. כן יש להתחשב בכך שהנאשם שהה מספר ימים במעצר, ולאחר מכן במעצר בית.

"מצא בית המשפט כי יש צורך בהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירה מסוג העבירה שביצע הנאשם, וכי יש סיכוי של ממש שהחמרה בעונשו של הנאשם תביא להרתעת הרבים, רשאי הוא להתחשב בשיקול זה בבואו לקבוע את עונשו של הנאשם, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם".

בימים אלה, נוכח ריבוי הפרות סדר במגזר החרדי, על אותו רקע שבו היה הנאשם מעורב בביצוע העבירה - התנגדות לגיוסם של צעירים המשתייכים למגזר החרדי - כאשר יש בכך כדי לשבש את הסדר הציבורי, להקשות על פעולתם של כוחות הביטחון ולעיתים אף לגרום לפגיעה ברכוש או בגוף, יש צורך בהחמרה בענישה, באופן שיהיה בה כדי להרתיע את הרבים.

בימים כתיקונם, ניתן היה אולי להסתפק בעונש שאינו כולל מאסר, אך כיום, לא יהיה בכך כדי לענות על הצורך בהרתעת הרבים.

22. נוכח אלה, ייגזר על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות לתקופה קצרה - שהינו ברף התחתון של המתחם, אך לא בתחתית המתחם.

סיכום והכרעה:

23. לאור האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם עונש כדלהלן:

א. מאסר למשך 40 יום, בניכוי הימים בהם היה הנאשם נתון במעצר של ממש (מיום 5.5.2016 עד 10.5.2016).

הנאשם ירצה מאסר זה בעבודות שירות, ב"עזר מציון", רחוב בית הדפוס 11 ירושלים, חמישה ימים בשבוע 8.5 שעות עבודה יומיות.

מועד תחילת העבודות 8.5.2017. במועד זה בשעה 10:00 על הנאשם להתייצב במפקדת מחוז דרום שליד כלא באר שבע.

מובהר לנאשם כי כל הפרה בעבודות השירות תביא להפסקה מינהלית ולריצוי העונש במאסר ממש.

ב. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור, בתוך שלוש שנים, עבירת התפרעות, ו/או עמוד 9

עבירה לפי סעיף 332 (סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה) ו/או סעיף 332 א (יידוי אבן או חפץ לעבר כלי תחבורה) ו/או סעיף 344 (סיכון דרכים) לחוק העונשין.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, י"ח אדר תשע"ז, 16 במרץ 2017, במעמד הנאשם וב"כ הצדדים.

**רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת**